

22.3.2012

Sosiaali- ja terveysministeri
Paula Risikko
Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Asia: Eläkeneuvotteluryhmän väliraportti 22.3.2012

Hallitusohjelmassa todetaan, että on löydettävä yhteisymmärrys pitkäjänteisestä ratkaisusta työurien pidentämiseksi, työeläkejärjestelmän rahoituksen turvaamiseksi ja riittävän eläketurvan, mukaan lukien indeksisuoja, varmistamiseksi. Tähän perustuen sosiaali- ja terveysministeriö pyysi kirjeellään 20.9.2011, että työmarkkinajärjestöt neuvottelevat ja laativat eläkeneuvotteluryhmässään mahdollisimman nopeasti ehdotukset toimenpiteiksi, joilla hallitusohjelmaan kirjattu tavoite saavutetaan. Samalla neuvotteluryhmän kokoonpanoa täydennettiin valtionvarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja Kevan edustajilla.

Toimeksiantonsa mukaisesti eläkeneuvotteluryhmä on keskittynyt eläkelainsäädäntöön liittyviin keinoihin. Hallitusohjelman mukaisia työelämän kehittämisen keinoja työurien pidentämiseksi käsitellään Jukka Ahtelan puheenjohtolla toimivassa työmarkkinajärjestöjen yhteisessä työryhmässä.

Eläkeneuvotteluryhmä on todennut, että vuoden 2005 työeläkeuudistus on onnistunut, erityisesti rakenteeltaan, joka sisältää joustavuutta eläkkeellesiirtymisessä ja turvaa eläkkeen karttumisen oikeudenmukaisesti erilaisissa ja eripituisissa työsuhteissa. Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste on noussut merkittävästi.

Työeläkkeeseen vaikuttavissa ympäristötekijöissä on kuitenkin uudistuksen valmistelu-aikaan verrattuna tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka ovat aiheuttaneet tarpeen arvioida uudelleen uudistuksessa asetettujen tavoitteiden tasoa ja toteutumismahdollisuuksia. Elinaikaennusteet ovat muuttuneet radikaalisti, taloudelliset näkymät ovat heikentyneet sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja useimmissa Euroopan maissa eläkejärjestelmiin on tehty suuria eläkkeelle siirtymisen myöhentämiseen ja eläkemenon alentamiseen tähtääviä toimia. Kestävyysvajeesta on tullut keskeinen julkisen talouden onnistumisen kriteeri.

Näillä perusteilla Eläkeneuvotteluryhmässä on käyty läpi vaihtoehtoja vuoden 2005 työeläkeuudistuksen jatkamiseksi. Esillä ovat olleet työeläkkeiden rahoitus, eläkkeiden taso ja erilaiset keinot keskimääräisen eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi.

Eläkeneuvotteluryhmän 17.2.2012 jättämässä väliraportissa todettiin tavoitteena olevan sopia hallituksen kehysriiheen mennessä periaatelinjauksista ja aikataulusta, joiden pohjalta neuvotellaan ja sovitaan konkreettiset ehdotukset kokonaisratkaisuksi. Eläkepolitiikan osalta sovitut periaatelinjaukset ja konkreettiset toimet käyvät ilmi liitteenä olevasta työmarkkinoiden keskusjärjestöjen työurasopimuksen linjauksista, joka sisältää myös työttömyysturvaa koskevia esityksiä ja Jukka Ahtelan johtaman työryhmän esityksiä.

Työmarkkinajärjestöt ovat edelleen sitoutuneet hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen yhteiseen tavoitteeseen nostaa eläkkeellesiirtymisiän odote vuoteen 2025 mennessä vähintään 62,4 vuoteen. Neuvotteluja tähän tähtäävästä eläkeuudistuksen jatkamisesta jatketaan välittömästi.

Eläkeneuvotteluryhmän puolesta

Jukka Rantala